

**CIHM
Microfiche
Series
(Monographs)**

**ICMH
Collection de
microfiches
(monographies)**

Canadian Institute for Historical Microreproductions/Institut canadien de microreproductions historiques

© 2000

Technical and Bibliographic Notes / Notes techniques et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming are checked below.

- Coloured covers / Couverture de couleur
- Covers damaged / Couverture endommagée
- Covers restored and/or laminated / Couverture restaurée et/ou pelliculée
- Cover title missing / Le titre de couverture manque
- Coloured maps / Cartes géographiques en couleur
- Coloured ink (i.e. other than blue or black) / Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)
- Coloured plates and/or illustrations / Planches et/ou illustrations en couleur
- Bound with other material / Relié avec d'autres documents
- Only edition available / Seule édition disponible
- Tight binding may cause shadows or distortion along interior margin / La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la distorsion le long de la marge intérieure.
- Blank leaves added during restorations may appear within the text. Whenever possible, these have been omitted from filming / Il se peut que certaines pages blanches ajoutées lors d'une restauration apparaissent dans le texte, mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont pas été filmées.
- Additional comments / **Text in Ukrainian.**
Commentaires supplémentaires:

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modification dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

- Coloured pages / Pages de couleur
- Pages damaged / Pages endommagées
- Pages restored and/or laminated / Pages restaurées et/ou pelliculées
- Pages discoloured, stained or foxed / Pages décolorées, tachetées ou piquées
- Pages detached / Pages détachées
- Showthrough / Transparence
- Quality of print varies / Qualité inégale de l'impression
- Includes supplementary material / Comprend du matériel supplémentaire
- Pages wholly or partially obscured by errata slips, tissues, etc., have been refilmed to ensure the best possible image / Les pages totalement ou partiellement obscurcies par un feuillet d'errata, une pelure, etc., ont été filmées à nouveau de façon à obtenir la meilleure image possible.
- Opposing pages with varying colouration or discolourations are filmed twice to ensure the best possible image / Les pages s'opposant ayant des colorations variables ou des décolorations sont filmées deux fois afin d'obtenir la meilleure image possible.

This item is filmed at the reduction ratio checked below /
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10x		14x		18x		22x		26x		30x
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	12x		16x		20x		24x		28x	32x

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

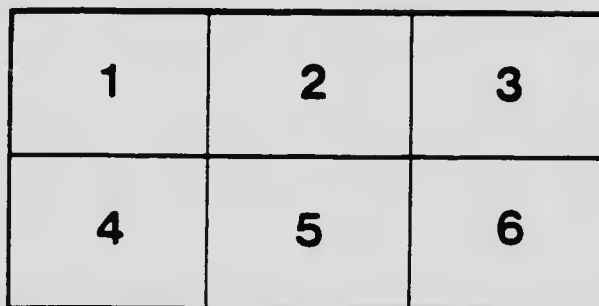
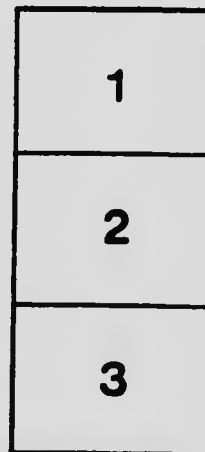
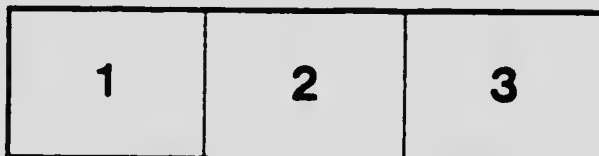
National Library of Canada

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shell contain the symbol $\rightarrow$ (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

Bibliothèque nationale du Canada

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

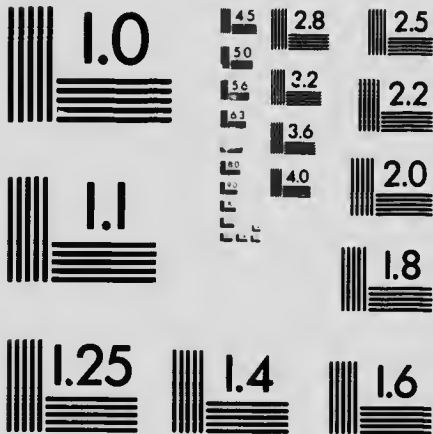
Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole $\rightarrow$ signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

APPLIED IMAGE Inc

1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482 - 0300 - Phone
(716) 288 - 5989 - Fax

СЬВІДКИ

ЖАРТ СЦЕНІЧНИЙ НА ОДНУ ДІЮ.

НИКРАДУР

Написав Микола Курцеба.

Ціна 20 ц.

Головний склад в "Книгарни Новин"
Едмонтон Алберта 1918.

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882

1883

1884

1885

1886

1887

С В І Д К И

НИКРДУР

ЖАРТ СЦЕНІЧНИЙ НА ОДНУ ДІЮ.

Написав Микола Курцеба.

Ціна 20 ц.

Головний склад в "Книгарни Новий"
Едмонтон , Алберта 1918.

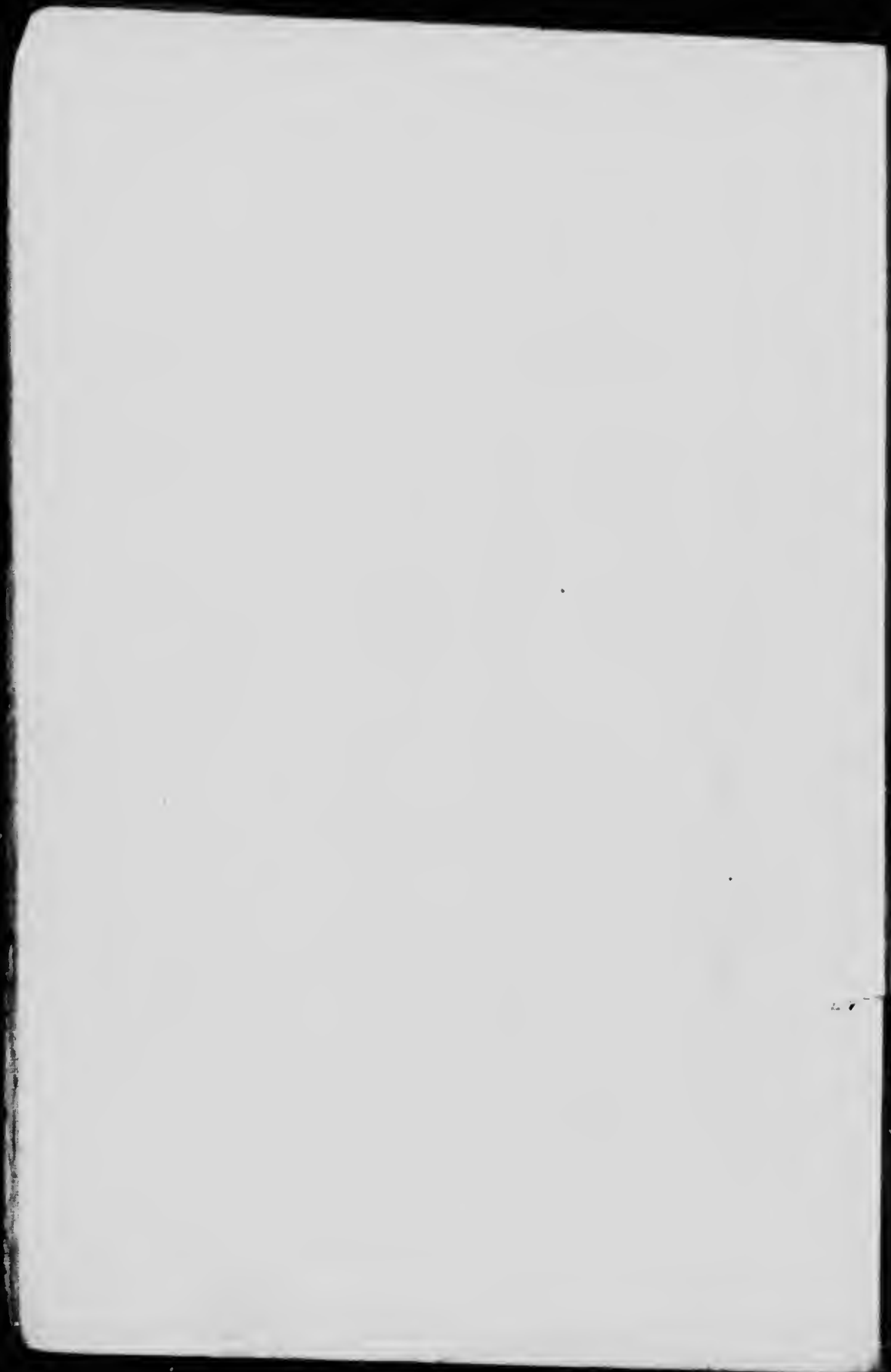
PG2948

K863

59

Сцена 1
Возний і Писар.

Саля розправ в повітовім суді. За огороженем на підвисшеню стіл, накритий зеленим сукном. Перед огороженем лавка. З лівого боку двері. На лаві хропе здорово возний. На салі нема більше нікого. З піднесенем завіси довший час тихо.

Писар. (задиханий, засапаний і облитий потом вбігає): Добрий день, пане Францішку!

Возний: (будить ся мов з переляку): А бодай вас, а я гадав, що то пан сендзя. Добрий день! (зіває) Бавив ся чоловік вчера, тай невиспаний.

Писар: (розбирає ся, сідає за стіл і переглядає папери): А де то ви були на забаві, пане Францішку?

Возний: А деж би як не у кекеймай-

стра на хрестинах. Було добре підливане, нема що казати. Ледви стара завела до хати, а то бувби пив до самого раня.

Писар: Я вчора також трохи бавив ся. (Дивить ся на годинник.) Фі, фі, фі! Девята година! Чого то нема пана сендзього.

Возьний: Не спішно панам, а тут хлопци мало ми чуба з голови не зірвуть.

Писар: А ви вже філізували?

Возьний: Ще ні!

Писар: (подає папери) То перефілізуйте!

Возьний: (іде до дверей) Гаврило Твердобич!

Голос: Є!

Возьний: Остап Штрайковський!

Голос: Є!

Возьний: Семко Береза!

Голос: Є!

Возьний: Іван Заверуха! (довша хвиля тихо) Нема Заверухи?

Голос: Є, є, прошу ласки пана!

Возьний: Та чому не обзиваєш ся, як ті кличу? Ще троха чекайте, зараз пан придуть і буде розправа.

Голос: (за дверима) Прошу ласки вельможного пана, а чи довго будемо ждати?

Возьний: (люто) Або я Дух Святий, чи що? відки я можу знати, коли придуть пан сендзя?! (Замикає двері).

Писар: О, буде нині робота. Самі грубі розправи. А чоловікови навіть пера не хоче

ся брати до рук. (шкрабає ся в голову).
Біда пане Францішку!

Возьний: А що за біда?

Писар: Скажу вам під секретом, аби ніхто не знав. Я був вчора на забаві, грав трохи в круглі тай програв посліні 3 корони, так, що нині навіть на тютюн не маю. Може бу вн, пане Францішку, позичили корону до завтра?

Возьний: Як вас люблю і Бога кохаю не маю ані шістки! Може нині вдру в якого хлопа, то вас підпоможу. Тяжкі часн.

Писар: А най то шляк все трафить! Мушу вже раз зачати порядне жнте. Позвольте на одну папіроску.

Возьний: (дає тютюн) Прошу! Я теж то саме кажу, що тяжкі часн, але славити Бога, вже першого недалеко. Якось мн вже перекапаримо.

Писар: Перекапарнмо, бо мусимо. О! (Надслухують) Чуєте? Мабуть пан сендзя йдуть.

Возьний: Ага! йдуть!

Сцена 2.

(Ті-ж і судня)

Судия: (входить не обзнваючнсь до нікого)

Писар: Найнизшній пініжок пана сендзього.

Возьний: Цілую руці. (Розбирає судію та стріпує з пороху).

Судия: (сідає при столі) Богато там

нині розправ?

Писар: Буде з кільканайцять!

Судия: (Переглядає папери) Вже сфілізовані?

Возьнийь Вже!

Судия: Зараз! Ми то справимо ся з тим раз-два. (Дивить ся на годинник). Що? чверть на десяту? дурниця! Ага! Зараз! Що тут є? (читає) Гаврило Твердолобич і Остап Штрайковський — образа чести. Сю справу візьмемо першу. Прошу, сїдайте і протоколуйте! Возьний! Покличте Гаврила Твердолобича і Остапа Штрайковського!

Возьний: (іде до дверей) Гаврило Твердолобич і Остап Штрайковський, ходїть сюди!

Сцена 3.

Ті-ж Гаврило і Остап

Гаврило: (входить і низько кланяє ся). До ніг припадаю найяснійшому судови. Славайсу Христу!

Остап: (входить мовчки).

Судия: Ви Гаврило Твердолобич, — вїйт з Хрунївець?

Гаврило: Я, прошу ласки високого, найяснійшого суду.

Судія: А ви Остап Штрайковський, студент прав?

Остап: Так.

Судія: Отже ви, вїйте оскаржили сего пана за образу щести?

Гаврило: Ая прошу ласки високого і найяснійшого суду!

Судия: А іменно: На вічу, дня 28. мая мав пан Остап Штрайковський сказати прилюдно, що ви хрунь і злодій!

Гаврило: Ая, сказав, прошу високої ласки найяснійшого суду!

Судия: І ви піддержуєте акт обжалованя в повній основі.

Гаврило: Га? що?

Остап: (іронічно усміхає ся).

Судия: Значить ви жадаєте укараня сего пана.

Гаврило: Ая, прошу ласки найяснійшого суду, — до криміналу!

Судия: Так далеко ще ні, бо не знати, що скажут сьвідки Сьвідки то головна річ. А е вони всі?

Гаврило: Ає! є! прошу високої ласки найвисшого суду.

Судия: Добре! Чи ви, пане Штрайковський, почуваете ся до вини, яку вам закидує обвинитель?

Остап: Ні! Я таких слів нігде і на ніякім вічу не говорив.

Судия: Побачимо, що скажуть сьвідки Сьвідки, мій пане, се головна річ! Ви маєте оборонця?

Остап: Моя невинність е моім оборонцем!

Судия: Тільки без сентіментів, мій пане! В вас в суді нема ідеалізму. В нас

реалізм! Що скажуть свідки се головна річ! Але вам вільно зовсім випирати ся всякої вини.

Остап: Добре, прошу! Я вповні покликуюсь на зізнане свідків, бо я є певний, що я таких слів ніколи і нігде не говорив.

Судия: Будемо видіти! Зараз, тільки по воли! Ага! котра то година? — (дивить ся на годинник) пів до десятої! Нічо! Ми з тим раз-два справим ся. Отжеже як я вам мій пане, сказав, свідки се головна річ! Так, се є головна річ. Зараз ми їх тут закличемо. Отжеж прийде перший, як він тут звеса, (читає в паперах) Семко Береза. покличте того свідка.

Бозьний: (з дверей) Семко Береза!

Сцена 4:

Тіж і Семко.

Семко: (входить) Славайсу Христу!

Судия: Як ви називаєте ся?

Семко: Га?!

Судия: (Голосно) Як ви називаєте ся?

Семко: Семко, прошу ласки світлого суду.

Судия: Семко, а дальше як?

Семко: (до возьного) Що пан сендзя кажуть?

Бозьний: Питають ся, як ви називаєте ся!

Семко: Та Семко, прошу ласки світлого суду!

Судия: (голосно і люто) Але я вас питаю, як ви пишете ся. Розумієте мене, чи ні?

Семко: Та розумію! Береза пишу ся!

Судия: Кілько вам років?

Семко: (шкробає в голову) На певно не знаю. Буде десь так з трийцять або пятьдесят!

Судия: Звідки ви родом?

Семко: Таки з Хрунівець.

Судия: Отжеж, тут напоминаю вас, щоби ви говорили правду, бо за фальшиве зізнане можете піти до криміналу. То все, про що я вас буду питати, маєте говорити мені по правді.

Судия: (показує на Остапа) Знаєте сего пана?

Семко: Та знаю, чому ні!

Судия: Будете проти него свідчити?

Семко: Та буду, чому би ні.

Судия: Отжеж, скажіть ви мені, що ви знаєте про то віче, що було у вас дня 28. мая. Значить, маєте мені сказати то все, що ви там чули і виділи але поправді. Оже говоріть що ви знаєте!

Семко: Знати знаю багато, прошу ласки світлого суду, але то чоловікови тямки не тримає ся. Поки був молодий, журби не мав, то і тямив все борше. А нині, рахувати, таки не годен. Бо я, по правді таки сказати, трохи не дочуваю. А то пішло з того, що як я раз їхав

на Кривулю до ліса, то впав під сани тай прірвав ключа. Від тогди не дочуваю.

Судія: Чоловіче, се мене нічо не обходить, де і куди ви їздили. Ви мені скажіть, що було у вас 28. мая і що ви знаєте або чули про сего пана Остапа Штрайковського?

Семко: По правді сказати, то я багато не знаю, бо я, рахувати, на політику не ходжу. Але що треба буде по правді сказати, то я того не випираю ся.

Судія: Добре! Знаєте ви того пана?

Семко: Знаю.

Судія: Скажіть ви мені тепер, чи ви чули, що той пан говорив у вас на вічу 28. мая?

Семко: (заклопотано) Не скажу вам!

Судія: Що то значить, не скажу! Мусите сказати.

Семко: Та я прошу ласки світлого суду, не випираю ся сказати те, що я знаю. Хорони мене Господи! я тут не прийшов до світлого суду на брехню, лиш на правду.

Судія: Ну а чомуж не хочете говорити сего. про що я вас питаю.

Семко: Ото файно! А чомуж би я не хотів говорити, я все розкажу, як належить ся.

Судія: Отже виразно і ясно вас питаю: Скажіть мені, чи ви чули, що той пан говорив у вас на вічу дня 28. мая?

Семко: (заклопотаний) На яким вічу?

Судия: Ну а на тім вічу, що було у вас 28. мая.

Семко: (звертаючись до вйта) Пане вуйць, які то були у нас віча, бо я бігме не знаю?

Гаврило: А то та політика перед Зелени ми сьвятами, не знаєте?

Семко: Ага! то пан сендзя питають мене за ту політику! Та чув я про неї, ая, нема що казати. Звалило ся народа з чужих сіл, тільки, що годі було переглянути. Від коли я памятаю, то ще тільки, народа не було. А то все панич тільки народа накликали.

Судия: Добре! Тепер скажіть мені, що на тій політиці той пан говорив але докладно те все, що ви чули і памятаєте.

Семко: Сьвяту правду скажу! Я то вже давно чув, що панич з нашим вітом мають рахувати, суперечку, але що то мене обходить. Я собі рахувати на своїм, і ніхто мене з него не зжене. Політика мене нічого не обходить. Моя політика така, аби був кавалок хліба тай лижка страви. А що там старші між собою мають, то мені до того, рахувати засі.

Судия: Алеж прошу вас не займайте мені часу і не плетіть нісетниць, але скажіть мені коротко і ясно те, що ви чули, що той пан говорив у вас на вічу

проти вашого вйта.

Семко: Правду сказати, я, прошу сьвітлого суду, нічого не чув. А ті всі терміна і та вся тяганина то то все через язики. Наговорили по селі всячини а чоловік вірив бо і не знав, що то до біди прийде.

Судия: (гнівво) Пи ви, чоловіче, мене не розумієте, чи я вас не розумію! Чи ви чуєте, про що я вас питаю?

Семко: Та, я рахувати трохи не дочуваю, але те все, що пан сендзя питають, чую!

Судия: Оджеж, ще раз послідний вас питаю, що ви чули, що той панич говорив на вашого вйта?

Семко: Нічого не чув, прошу ласки сьвітлого суду.

Судия: Як то нічо?

Семко: Бо нічо!

Судия: Як то? ви були і не чулисьте нічо?

Семко: Та і воно в тім біда, що я на тих вічах не був!

Судия: як то ви не були на тім вічу?

Семко: А борони мене Боже! На що мені бідному, неписьменному християнинови пхати ся туди, куди не треба. Що наш панич мають до вйта, або вйт до панича — то мені байбарзо!

Судия: То ви таки кажете, що ви на

тім вічу не були?

Семко: А то файно! ціле село посвідчить, що я не був. Я того дня їздив на сіножать!

Судия: Ну, а з відки ви прийшли свідчити, як ви на тім вічу не були?

Семко: Пан сендзя мене питають, а я буду питати пана сендзього, або я знаю, звідки? Прийшли до мене, пан начальник, закликали до коршми, поставили квартиру тай кажуть: Підеш Семку свідчити до суду, бо той панич казав, що я злодій і хрунь, перепрашаю світлого гонору найвищого світлого суду. А я, кажу: та добре, як ви пане начальнику кажете йти, то мус йти. Я буду свідчити. Або то мені що вадить. Начальник добрий чоловік. Я їх знаю: все стануть в пригоді, а не послухаю, то на що мені з людьми ворогувати.

Судия: Ну і прошу я кого, і се має бути свідок? Ні! з таким свідком то може чоловіка піврати шевська пасія. Йдїть собі, щоби я вас більше не бачив на свої очі. Йдїть: йдїть!

Семко: То я вже не буду свідчити, прошу ласки найяснійшого суду?

Судия: Йдїть, кажу!

Семко: А слава-ж Тобі Господи, що не треба свідчити! бодай чоловік гріха на душу не возьме (відходить).

Сцена 5.

Ті-ж без Семка.

Судия: Ні, я сього не розумію, як можна кликати такого свідка. (Переглядає папери). Возьний, покличте того другого свідка — як він там зве ся... Іван Джаган.

Возьний: Іван Джаган!

Голос: (за дверима) Є!

Возьний: Ходіть сюди!

Сцена 6.

Ті-ж і Іван

Іван (входить вичищує ніс коло дверей кладе капелюх в куті, а опісля кланяє ся судиї.)

Судия: Ви Іван Джаган?

Іван: Я прошу ласки найяснійшого суду.

Судия: З Хрунівєць?

Іван: Ая з Хрунівєць, прошу ласки найяснійшого суду.

Судия: Знаєте того пана?

Іван: А то файно, чому би ні!

Судия: Будете свідчити проти того пана?

Іван: Ну, як треба то буду!

Судия: Оджеж уважайте! Тут перед судом маєте сказати всьо щирю правду. Не сьмієте нічого таїти, тільки казати то, що ви виділи чули. Розумієте мене?

Іван: На маєш, чомужби ні, прошу ласки високого суду.

Судня: Розповіжте мені, але по правді, те все, що ви виділи і чули того дня, як в вас було віче.

Іван Та прошу ласки золотого і найяснійшого суду, було так: Як би я був чоловік письменний, я би вам то все вишкварив як на долони. Але я є чоловік не письменний. Тато небіщик, дай їм боже царство небесне, не посилали мене до школи. Бувало кажуть, нащо тобі, Іване, книжки, коли ти і так до гралий, а Гануська до гусий. Гануська то є моя сестра. Вона втроєк віддала ся до сусідного села. Трафив ся єї добрий чоловік, нема що казати! Я знов оженив ся таки в нашім селі. Не богато в мене ґрунту але діточки, коби здорові, файні, нема що казати. Старший Михасько стілький хлопець (показує рукою). Вже ходить до двора за погонича, а молодша Феська, буде її на другої Матки Божої одинацять літ, ходить до школи до поцесорки. Але гідно вчить ся, гідно, — нема що казати. Поцесорка кажуть, що як так далі буде вчитись, то може вивчитись на процесорку. Але де, мені бідному дітий посилати до школи. Я; коби мав ложку теплої страви не то що!

Судня: Чоловіче добрий, чи ви мене розумієте, що я вас питаю, чи ні. (Поволи). Маєте мені по правді сказати все

те що ви чули, що виділи, і що в вас тогди було, як було в вас віче, — розумієте мене?

Іван: На маеш, хиба я дитина. То прошу ласки велебного, найяснішого суду, так було; Встав я рано тай думаю, чи їхати на панську сїножать косити, чи в ліс по дрова. Думаю я, думаю, але кажу до Олени, — Олена то є моя жінка, — Вари но їсти. Правда, — пішла она на двір, наломала патича, виєсла в хату, запалила тай варить. А я, пішов на двір. Обійшов я раз довкола хати, обійшов другий, звичайно, як то в господарстві буває, подивити ся, як, що і куда стоїть...

Судія (перериває): А леж чоловіче! Се мене нічоґісеньо не обходить. Про те я вас не питаю, чи ви ходили раз довкола хати, чи два рази. Я вас ясно і виразно питаю про те віче, що відбуло ся у вас 28. мая. Розумієте мене чи ні?

Іван: Но так, прошу ласки велебного і найяснішого суду. Як би я був чоловік письменний, то я би вам все то вишкварив як на долоии. Але я чоловік неписьменний. Мій тато, небіщик, дай їм Боже царство небесне, не посилали мене до школи. Кажуть, бувало, на що тобі, Іване книжки, коли Ти і так до гралий, а Гануська до гусній. Гануська то є моя сес-

тра. Вона /вторік віддала ся до сусіднього села. Трафив ся їй добрий чоловік, нема що казати. А я знов оженив ся таки в нашім селі...

Судія: Гов, чоловіче! Вн знов мені зачинаєтґ про те, про що я чув і о чім гя не хочу знати. Ваші татуньо і ваша Гануська мене тут абсолютно нічо не обходять. Вн мені говоріть то, про що я вас питаю. Що вн знаете про то віче, що було у Вас дня 28. мая? Говоріть, але ясно і коротко.

Іван: То, прошу ласки велебного і найяснійшого суду, було так: Вста я рано тай думаю, чи їхати на панську сіножать косити- чи в ліс по дрова. Думаю я, думаю, але кажу: "Олено, вари-но їсти". А Олена то є моя жінка. Правда — налома-ла вона патича, запалила в печи тай варить, а я пішов на двір тай обійшов до вкола хати....

Судія: Що се з вами таке? Що вн мені тут плетете?

Іван: Прошу ласки велебного і найяснійшого суду, я трошки вже призабув, але тут є моя жінка, Олена, вона посвідчить за мене. (Іде скоро до дверей) Олено! Олено! а ходино сюда!

Сцена 7.

(Ті-ж і Олена).

Олена (входить і іде просто перед судейський стіл): Прошу найяснішого суду, я тут стою перед найяснішим судом, так от на сьвятий хрест і на нинішну Божу днину присягаю, що я нічо не чула і не знаю, на що мене тут нині покликали до суду. Самі наварили якоїсь політики, по сварили ся, а мене, бідну бабо, тягають. (Показує на Івана). Він прощу ласки найяснішого суду, чоловік, він газда в хаті, най він сьвідчить, а мені дайте чисту тай спокійну годину.

Судія: Алеж бабо, вас тут, до суду ніхто: не кликав і на сьвідка вас ніхто не потребує.

Олена: Як не кликав, прощу найяснішого суду. А-во; нині Іван встав єще до перших зір тай каже: "Олено, вставай, підеш на гермін, до права. А я дурна зірвала ся тай іду. Все покинула, і дітий, і господарку тай шмате нині мала прати. І тут приходжу, а мені кажуть, що мене за сьвідка не треба. А хто мені прощу найяснішого суду, заплатить кошта за нинішний день?

Судія: Тихо бабо! Я вам вже раз казав, що вас тут ніхто за сьвідка не кликав. Йдіть собі з Богом.

Іван (до Олени): Стрять ся маро з очий!

Йди коли кажуть!

Олена: Та йду, йду. Видко, що вже всегда таке бабське право, що бабу викладуть, (виходить).

Сцена 8.

(Тіж без Олени.)

Іван: Ото, прошу велебного і найяснійшого суду покаране з бабищем. Гай, гай! Оженив ся я, як той казав, на послідну годину. Що вона ту в суді! Вона в домаце так вередує. А казали мені люди "Не бери Олени, бо біда буде." А то справді мені таки трафляли ся файні тай порядні дівки. Коли моя мамуня! Жени ся, Іване, з Оленою, тай жени ся. Тай я оженив ся. Тай десь по люлях жінки як жінки, а моя ні до Бога, ні до люднї. Але то вже видко така фамілія. Її рідний брат не сповна розуму, а сестра, най си преч каже, у Львові на Кульпаркові.

Судія: Вже скінчилисьте, чи ні?

Іван: Я, прошу ласки велебного і найяснійшого суду, говорю то все, що правда. До суду я брехати не прийшов, бо знаю, що за фатьшиве слово і Бог карає і найяснійший суд карає.

Судія: Ще раз вас прошу, не мучте мене! Ви розповіжте мені те все о що я вас питаю. Що ви чули, що той пан говорив против вашого віята на вічу 28. мая?

Іван: Ой, прошу ласки велебного суду,

мені гірша мука, як найяснішому судови бо я, рахувати, як би я був чоловік письменний, то я би вам то все вишкварив як на долони, але я чоловік неписьменний. Мій тато небіщик, дай їм Боже царство небесне, не посилали мене до школи. Бувало кажуть: "На що тобі, Іване, книжки, коли ти і так до гралій, а Гануська до гусий. Гануська то є моя сестра. Вона торік віддала ся до сусідного села. . .

Судія: На маеш, ви знов мені зачинаєте то саме.

Іван: прошу ласки велебного і найяснішого суду, та позвольте мені прийти до слова, а я вам то все розкажу, як ся належить. Воно еще до того прийде.

Судія: Вже говори, чоловіче, що хочеш. Вже я буду слухати і видіти, який то з того буде кінець. (закурує папіроску і перелистковує книжку).

Іван: Прошу велебного і найяснішого суду, зачну таки з кінця. Було рахувати так: Встав я рано тай думаю, чи їхати на панську сіножать косити, чи в ліс по дрова. Думаю я думаю, аж кажу: "Олено!" а Олена то моя жінка. "Варино їсти." Правда. Наломила вона патича, запалила тай варить. А я пішов на двір. Обійшов я раз довкола хати обійшов я другий раз, як то звичайно у господарці буває, подивити ся, чи все в поряд-

ку. А то моє господарство стоїть так (бере з кута батіг і показує). Тут-о то є моя хата, а а так довкола пліт, тут, в куті, грушка а там дайми на то, як пан сендзя, хлівець. Я то все так документно показую, бо я такий чоловік, що брехати не люблю. А тут знов, рахувати, так я стою, є з подвіря перелаз на мій город. А за городом знов коршма. Як жеби хто хотів йти до коршми (показує батогом), то мусів би йти, попри кума Василя Кривого аж до коршми. Але я для вигоди пустив через свій город, просто стежку через перелаз. Тепер вже розумно ласкавому суду, як то оно є.

Судія: Та вже говоріть дальше бо я мушу видіти, який то з того буде кінець.

Іван: Отже прошу велебного і найяснішого суду, як я вийшов на двір, став тай дивлю ся, — не видко нічого. Обійшов я раз довкола хати, став тай дивлю ся — не видко нічого. Але гов! Дивлю ся а в перелазі діра. Ов, міркую, а то що може бути. Але зараз таки догадав ся. Перепрашаю ласкавий і найяснійший гонор суду і всіх гречних, в мени є, вибачайте за слово, підсвинок. Давали мені за него на ярмарку три пятки. Але я вагував ся продати. От, гадаю, най біда крутить ся коло хати. То той, вибачайте за слово, підсвинок вирив під перелазом діру в город, в кукурудзи. Падоньку мій, так

собі міркую. Десь певно біда заподіла ся. Але слухаю, хрунькає коло хати. Славаж Тобі Господи! Та ба! Друга біда. Треба в перелазі діру заткати, а ту в мене аїї патичка. Але коло мене в сусідстві є кум Максим. Мій батько а кума Максима батько процесували ся 25. літ, а я зкумом Максимом жию як з рідним братом. Побіг я до кума Максима тай кажу: "Куме Максиме; Така а така біда; пожитче кілька патиків діру залатати, а я як поїду в ліс то вам віддам. Правда, Кум Максим позичив не маю що казати. Залатав я та й прийшов в хату, а Олена як раз зварила сирватку. Посідали ми тай їмо. . .

Судия: Гов, чоловіче: Я бачу, що не договорю ся з вами в ніякий спосіб. Відповідайте тепер мені на то про що я вас буду питаю.

Іван: Добре прошу ласки найяснішого суду. Як би я був письменний, то я би вам то все вишкварив як на долони. Але я є чоловік неписьменний. Мій тато небіщик дай їм Боже. . .

Судия: Досить, досить, я вже то чув. Скажіть ви мені тепер, що ви робили, як ви пообідали?

Іван: Та що: вийшов на двір тай міркую, чи їхати на панську сїножать, чи в ліс по дрова. . .

Судия: добре. Їхали ви того дня на сїножать або до ліса?

Іван: Та не їздив, прошу ласки найяснішого суду.

Судня: Ну то що ви потому робили?

Іван: Гм, що? Чую, що в селі має бути якась політика, бо під коршму валить народа що не міра.

Судня. А ви що?

Іван: Та що, — став на перелазі тай дивлю ся. А під коршмою тьма тьменна народу, що оком не взглянути.

Судія: А панича того знаєте?

Іван: А то файно! Та вони мому малому через аманц таке щось на книжці показували, що аж ся дух радував. Я би нічо на них не сказав, аби мене хто ровпеченим зелізом в саме серце пік.

Судія: Нічо, нічо, але правду мусите сказати. Отже як ви стали на той перелаз то що було потому?

Іван: Постояв, постояв а далі міркую: Пощо мені неписьменному ходити на політику. На сіножать не поїду, до ліса також ні, то ліпше переспати ся. Тай таки зараз пішов я спати.

Судня: То ви таки на тім вічу не були?

Іван: Очи ми виберіть, чи я що видів і чи був. Або мені на що того! Але просили мене пан начальник за свідка тай я пішов.

Судня: (гнівно і люто) Що ви кажете? (від-

дихає.) Ні то не можливо. Пане Остап Штрайковський, ви є увільнені від вини і кари. До дому.

Гаврило: Прошу ясного суду! Як то нема жадної кари, таж я поставив свідків?

Судия: Дайте мені супокій. Ідїть до дому, бо вас сксжу враз з тими свідками викинути за двері...

Гаврило: Прошу високої ласки, таж я свідків...

Судия: До дому, до дому!

(Показує рукою на двері)

Завіса спадає.

Конець

В Книгарни Новин можна дістати слідуєчі книжки:

Порадник для залюблених, або як писати любовні листи	35 ц.
Історія України-Руси Барвіського	40 ц.
Амалюнга дочка дебрів	20 ц.
Порадник для жєищини що хочуть бути здоровими	15 ц.
Ох не люби двох	25 ц.
Домашній лікар	75 ц.
Ветеринар	60 ц.
Маруся	50 ц.
Де любов там і Бог	15 ц.
Пімста за кривду, драма	30 ц.
Український співаник	40 ц.
Сміх і жарти	20 ц.
В неділю рано зіле копала	40 ц.
Про старі часи на Україні	40 ц.
Сибір поезій Івана Франка	20 ц.
Провідник або самоук	1.50 ..
Буквар першої кляси	25 ц.
Буквар другої кляси	30 ц.
Оповіданє	10 ц.
Що Іван на тамтім сьвітї бачив	10 ц.
Іван Франко	10 ц.
Вибір поезій Івана Франка	35 ц.
Школа народна для третьої і четвертої кляси	50 ц.

Робітничі пісні	10ц.
Збірка	10ц.
Хмари чари жарти і нежарти	15ц.
Історія про малого пилипка	20ц.
Збірка духовних пісень	15ц.
Премудрий Соломон	10ц.
Імігрант	5ц.
Книга найглубших Таємниць чародійства, або правдивий ключ сел невидимих	65ц.
Збірничок найкращих пісень церковних	15ц.
Початки релігії	20ц.
Коляди і щедрівки	25ц.
Ця така поступ	25ц.
Деять братів і десята сестриця Галя	15ц.
Ілюстроване Українське письменство в житепи- сях	35ц.
Українська читальня	25ц.
Хрунь і чорт	15ц.
Огнем і мечем перший том	65ц.
Огнем і мечем другий том	65ц.

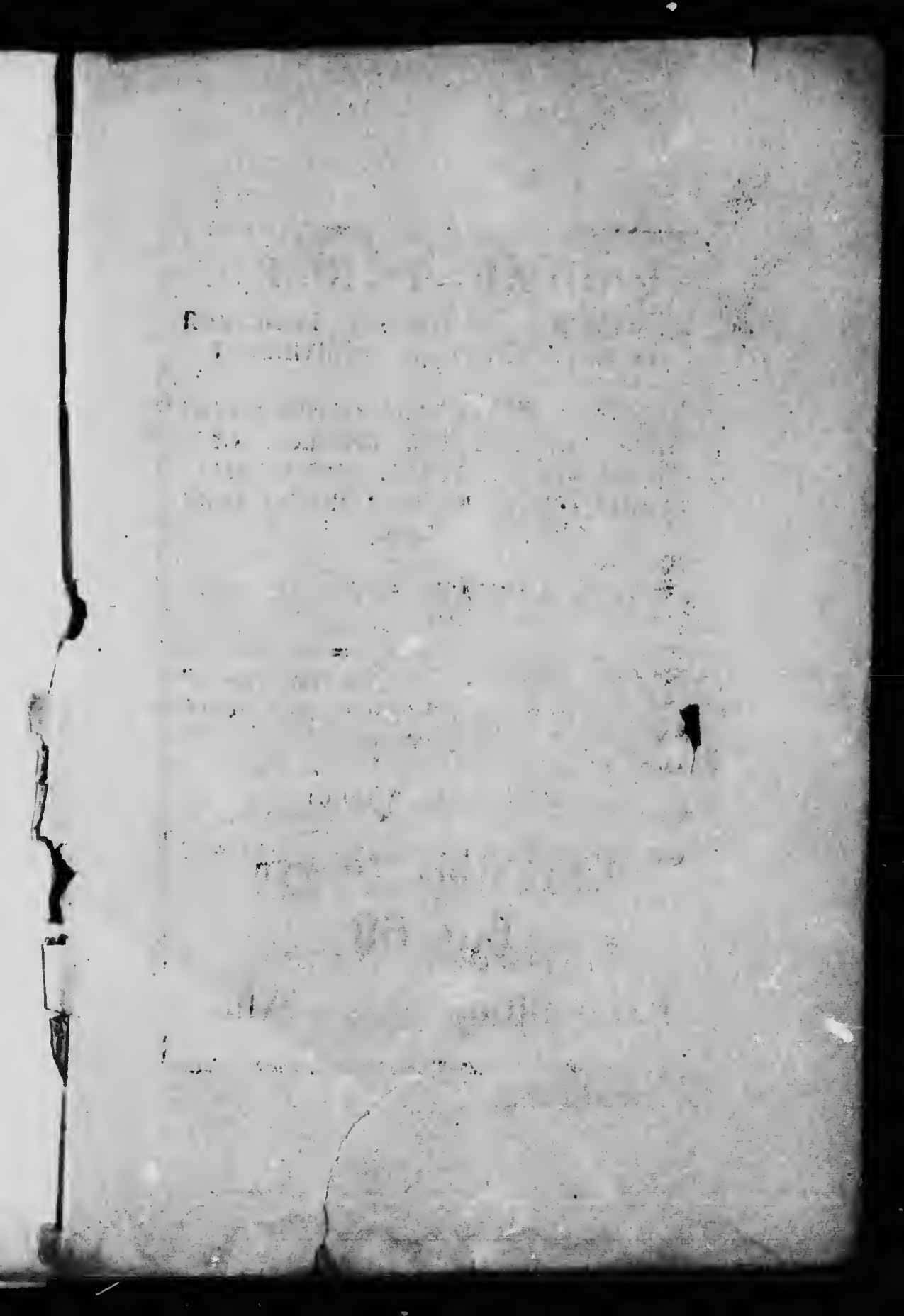
На складі Маємо всілякі книжки, які
тільки де вийшли. Замовлення разом з
грішми шліть на адресу:

Кнyхарня Nowyn

Box 69

Edmonton,

Alta.

КНИГАРНЯ НОВИН.

**НАЙБІЛЬША УКРАЇНЬСЬКА КНИГАРНЯ
НА АМЕРЕКАНСЬКІМ КОНТИНЕНТІ.**

**МАЄ ВСЕ НА СКЛАДІ НАЙБІЛЬШИЙ
ВИБІР УКРАЇНЬСЬКИХ, КНИЖОК СТА-
РОКРАЄВИХ І ЗАГРАНИЧНИХ, БЕЗНАС-
ТАННО СПРОВАДЖУЄ І ДРУКУЄ НОВІ
КНИЖКИ.**

**УКРАЇНЬСЬКІ ОБРАЗИ, МАПИ, АТЛЯСИ,
НОТИ.**

**Книгарня получена з друкарнею "Новин"
знаходиться на першій улиці під ч. 10317.
в Едмонтоні.**

ПОЧТОВИЙ АДРЕС:

Кnyharnia Nowyn

Box 69

Edmonton

Alta.

